

Protokół nr X/2015
uroczystej sesji Rady Miejskiej w Wągrowcu
z okazji Imienin Miasta oraz 25. rocznicy Odrodzonego
Samorządu Wągrowca
odbytej 25 lipca 2015 r.
w sali Kina Miejskiego Domu Kultury w Wągrowcu

Uroczystą X sesję rozpoczęto o godz. 11⁰⁰, a zakończono o godz. 14¹⁰.
Obradom przewodniczył Przewodniczący Rady Miejskiej – Zbigniew Byczyński.
W uroczystej sesji udział wzięło 17 radnych Rady Miejskiej w Wągrowcu na ogólny stan 21 radnych.

Nieobecni radni:

- Piotr Plewa;
- Danuta Strzelecka – Purczyńska;
- Krzysztof Tyborski;
- Wiesław Zajac.

Porządek obrad uroczystej sesji obejmował:

1. Otwarcie sesji.
2. Wystąpienie Burmistrza Miasta Wągrowca.
3. Referat Okolicznościowy.
4. Wręczenie Honorowych Nagród Miasta Wągrowca.
5. Okolicznościowe przemówienie zaproszonych Gości.
6. Koncert okolicznościowy.
7. Zakończenie sesji.

Przewodniczący Rady Miejskiej – Pan Zbigniew Byczyński – dokonał otwarcia obrad uroczystej Sesji Rady Miejskiej o godz. 11⁰⁰ i powitał zaproszonych gości:

- radnych Rady Miejskiej 7 kadencji,
- pierwszego Burmistrza odrodzonego samorządu – Pana **Janusza Muszyńskiego**, drugiego Burmistrza Pana **Jacka Konowalskiego**, trzeciego Burmistrza – Pana **Stanisława Wilczyńskiego** oraz obecnego czwartego w odrodzonym samorządzie Burmistrza Pana **Krzysztofa Poszwę**,
- Pana **Józefa Bojanowskiego** – pierwszego Przewodniczącego Rady Miejskiej w Wągrowcu oraz kolejnych przewodniczących - Pana **dr Alojzego Jessę**, i Panią **Grażynę Pijanowską**,

- parlamentarzystów w osobach :
 - o Pana Senatora **Mieczysława Augustyna**,
 - o Posłankę na Sejm RP Panią **Marię Janyskę**,
 - o Posła na Sejm RP Pana **Maksa Kraczkowskiego**,
 - o Posła na Sejm RP Pana **Jacka Najdera**,
 - o Posła na Sejm RP Pana **Kilion Munyama**;

- delegacje zagraniczne z naszych miast partnerskich:
 - o **z Adendorfu - Pana Thomasa Maacka – Burmistrza**,
 - o **z Schönwalde - Pana BODO Oehme – Burmistrza i Honorowego Obywatela Wągrowca**,
 - o **z LE PLESSIS-TREVISE – Panią Marie-José Orfao – radną miejską - reprezentującą mera Didiera Dousset**,
 - o **z Krasnogorska - Pana Aleksandra Nifanova – Zastępcę Naczelnika Rejonu Krasnogorskiego Pana Borysa Rasskazowa**),

- przedstawiciele władz **samorządu województwa wielkopolskiego** w osobach :
 - o **Pana Krzysztofa Paszyka – Przewodniczącego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego**,
 - o **Pana Zbigniewa Ajchlera – radnego sejmiku**,

- samorząd powiatu wągrowieckiego:
 - o **Pana Tomasza Kranca – Starostę Wągrowieckiego**,
 - o **Pana Jacka Bielawskiego – Wiceprzewodniczącego Rady Powiatu Wągrowieckiego wraz z radnymi**,

- Burmistrzów i Wójtów gmin naszego powiatu,

- kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży,

- pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych,

- proboszczy wągrowieckich parafii na czele z Dziekanem Dekanatu Wągrowieckiego **Ks. Kanonikiem Piotrem Kalinowskim**,

- Honorowych Obywateli Miasta Wągrowca:
 - o Panią **Marianne Krause**,
 - o Pana **Joahima Prizlaffa**,
 - o Pana **Zdzisława Bączkiewicza**,

- Laureatów Honorowej Nagrody Miasta, a szczególnie dzisiejszych laureatów:

- o delegację Wągrowieckiej Fabryki Mebli na czele z Wiceprezesem Panią **Mirosława Urbaniak**,
 - o Panią **Aleksandrę Podemską**,
 - o Pana **Zenona Muszyńskiego**,
- prasę lokalną i inne media
- **Pana Włodzimierza Naumczyka** – Dyrektora Miejskiego Domu Kultury w Wągrowcu, dzięki życzliwości którego możemy dziś odbyć tę uroczystą Sesję,

Następnie głos zabrał Burmistrz Miasta Wągrowca – Pan Krzysztof Poszwa

Przemówienie Burmistrza Miasta Wągrowca

Panie Przewodniczący! Panie i Panowie Radni!
Szanowni Goście, drodzy Wągrowczanie!

25 lipca to dla wągrowczan data szczególna, to **Dzień św. Jakuba Apostoła** – patrona naszego miasta. **Wągrowiec** zaś to miasto, któremu oddaliśmy część siebie i codziennie oddajemy kolejną, to miasto, które kochamy, z którego osiągnięć jesteśmy dumni, z którego rozwoju wciąż na nowo pragniemy się razem radować.

Tegoroczne obchody naszego wspólnego święta są jednak szczególne. Rok 2015 to bowiem także rok **jubileuszu 25-lecia działania odrodzonego samorządu terytorialnego** w Polsce, i tym samym – samorządu Wągrowca. To święto wszystkich samorządowców, którzy z dumą mogą o sobie powiedzieć, że mrówczą, codzienną pracą zbudowali silne fundamenty pod nowoczesne państwo, że kreatywne pomysły i zaangażowanie przekuli w piękne nowe ulice, bezpieczne place zabaw czy atrakcyjne tereny sportowo-rekreacyjne. A to tylko część ich – czyli wielu spośród Państwa – rozległej działalności, której plony i owoce spotykamy dzisiaj niemal na każdym kroku. Dopiero bowiem, gdy zamkniemy oczy i cofniemy się myślami 25 lat, a potem ponownie rozejrzemy wokół siebie, odkrywamy z niekłamanym zdziwieniem i podziwem jednocześnie, jak wiele wspólnie w tym czasie dokonaliśmy, jak bardzo zmieniliśmy otaczającą nas rzeczywistość, poprawiając warunki życia mieszkańców naszego ukochanego miasta.

Dzisiaj, gdy z dystansu spojrzymy w przeszłość i pochylimy się nad teraźniejszością z łatwością dostrzeżemy „kamienie milowe” tej niesamowitej wągrowieckiej przemiany.

W trakcie mijającego ćwierćwiecza Wągrowiec rozrósł się powierzchniowo. W skład miasta weszło wiele hektarów terenów inwestycyjnych, na których wciąż powstają nowe zakłady pracy i na których zbudowaliśmy obwodnicę.

Zbudowane zostało wiele ulic, domów i mieszkań, w tym od podstaw powstało największe obecnie osiedle mieszkaniowe Wągrowca – Straszewo. Populacja miasta zaś, wbrew ogólnokrajowej tendencji, istotnie wzrosła.

Znacząco podniósł się poziom usług komunalnych. Zbudowaliśmy nową oczyszczalnię ścieków, szczycimy się też nowoczesnym składowiskiem i zakładem przetwarzania odpadów komunalnych. Powstało wiele kilometrów instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej. Dzięki tym inwestycjom spełniamy ekologiczne wymagania XXI wieku.

Zrewitalizowaliśmy prawie całą „Starówkę”, dzięki czemu uliczki tej części miasta odzyskały swój dawny urok, a wyremontowana płyta Rynku z fontanną stała się nową wizytówką miasta.

Udało się w tym czasie przybliżyć Wągrowiec światu, poprawiając jego dostępność komunikacyjną. Wyremontowana została m.in. droga oraz linia kolejowa łącząca nas z Poznaniem, sercem naszego regionu. Wkrótce oddamy pasażerom odnowiony i rozbudowany dworzec kolejowy. Dzięki obwodnicy wprowadziliśmy natomiast z centrum miasta cały ruch tranzytowy.

Wyremontowaliśmy kompleksowo bazę sportową OSiR, zbudowaliśmy „Orlika” i wiele innych boisk i placów zabaw, cieszymy się nowo wybudowanym Aquaparkiem i nowoczesnym, cyfrowym kinem.

Dzięki gospodarczej inicjatywie mieszkańców i przychylności inwestorów zewnętrznych, wciąż rozwijamy się gospodarczo. Powstało w tych latach wiele prężnych firm, sprzedających swoje produkty nie tylko w kraju, ale i zagranicą, będących dzięki temu ambasadorami gospodarczymi Wągrowca w świecie.

Ten, siłą rzeczy bardzo wybiórczy, przegląd pokazuje, jak wiele wspólnie w minionych 25 latach dokonaliśmy. Są tutaj z nami na sali moi wspaniali poprzednicy, burmistrzowie: **Janusz Muszyński, Jacek Konowski** i **Stanisław Wilczyński** – ludzie, którzy położyli podwaliny lub przyczynili się do realizacji tych wszystkich przedsięwzięć, bez których Wągrowiec nie byłby takim miastem, jakim jest dzisiaj. Z pełnym szacunkiem dla ich osiągnięć, serdecznie im za to dziękuję!

Równie serdecznie dziękuję wszystkim Państwu, w tym przedsiębiorcom, rzemieślnikom i handlowcom, działaczom organizacji pożytku publicznego, stowarzyszeń kulturalnych i sportowych, za zaangażowanie, które przyczynia się do poprawy warunków życia w naszym mieście. Dziękuję także posłankom, posłom i senatorom, którzy wielokrotnie okazywali Wągrowcowi sympatię i pomoc, podobnie jak **Samorząd Województwa Wielkopolskiego, władze powiatu i sąsiednich gmin**, których życzliwość i współpraca były nieocenioną pomocą przy realizacji licznych, ważnych dla Wągrowca i jego mieszkańców projektów i przedsięwzięć.

Osobne, szczególnie gorące podziękowania kieruję do **Państwa – radnych Rady Miejskiej** wszystkich kadencji odrodzonego wągrowieckiego samorządu, a także do przyjaciół Wągrowca, których naszemu miastu nigdy nie brakowało.

Szanowni Państwo!

Dzięki naszej wspólnej pracy Wągrowiec stale się rozwija, staje się miejscem, w którym chce się mieszkać, pracować, wychowywać dzieci i wypoczywać. Mamy wiele powodów do dumy, ale także i wiele wyzwań, realizacji których nie boimy się podjąć! Wierzę, że wspólnie, przy niezmiennej Państwa życzliwości, będziemy mieli jeszcze wiele okazji, by cieszyć się z dalszego rozwoju naszej **Małej Ojczyzny**. Dlatego dziękując z całego serca wszystkim, którzy przez lata działali i działają dla dobra Wągrowca i jego mieszkańców, składam najlepsze życzenia imieninowe wszystkim wągrowczanom, życząc im dużo zdrowia oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym, zawodowym i rodzinnym. Niech żyje Wągrowiec!

Okolicznościowy referat z okazji 25-lecia Odrodzonego Samorządu Wągrowieckiego wygłosił Pan Józef Bojanowski pierwszy Przewodniczący Rady Miejskiej w Wągrowcu w latach **1990–1993**.

Tekst wystąpienia:

Właściwie , to o co tyle hałasu i co świętujemy

Przecież człowiek jest istotą społeczną, co oznacza że wszystkie funkcje niezbędne do przetrwania i rozwoju są zaspokajane w grupie. Grupowe bytowanie wymaga form organizacyjnych zapewniających prawidłowe wykonywanie funkcji, jakie w grupie są niezbędne. Z tego punktu widzenia samorząd jest tak stary jak ludzkość, a formy samorządowe poprzedziły formy państwowe. Znalazło to swój wyraz w koncepcji samorządu wypracowanej na gruncie francuskiego Oświecenia, gdzie prawo do samorządu zaliczono do prawa naturalnego (prawno-naturalna teoria samorządu). W oparciu o to prawo uznano, że gminy posiadają takie same prawa jak pojedynczy obywatel, np. prawo do własności.

Również z przesłanek logicznych i utylitarnych można wysnuć konieczność istnienia samorządu jako formy decentralizacji władzy państwowej. Z takich przesłanek były dokonane reformy Steina i Hardenberga w Prusach w połowie XIX wieku. Po prostu samorząd niektóre funkcje wykonuje lepiej niż struktury rządowe. Podkreślano jednak prymat państwa nad samorządem (państwowa teoria samorządu)

Prawo do samorządu wynika również z międzynarodowego systemu prawnego. Światowa Deklaracja Samorządu Lokalnego, która została uchwalona we wrześniu 1985 r. stwierdza, że „samorząd lokalny oznacza prawo i powinność władz lokalnych do lokalnego regulowania i zarządzania sprawami publicznymi

dla dobra społeczności lokalnej” oraz, że podstawowe kompetencje władz winny być wpisane w konstytucji lub ustawie.

Wygląda na to, że 25 lat temu dostaliśmy to, co nam się po prostu należało. I co wszyscy inni od dawna mieli, poza krajami realnego socjalizmu.

Polska nigdy nie miała szczęścia do samorządu. Oczywiście można odwoływać się do instytucji wywodzących się z ustroju średniowiecznych miast, ale w okresie gdy w Europie powstawały podwaliny nowożytnego samorządu Polska utraciła byt państwowy. Pokazując jak pięknie można tracić państwowość przywołujemy zwykle konstytucję 3 maja., Otóż do Konstytucji 3 Maja włączono ordynację miejską z dnia 18 kwietnia 1791 r. którą uważa się za początki nowożytnego samorządu w Polsce. Ustanowiono, że miasta królewskie mogły wybierać swe organy w postaci magistratów, burmistrzów i wójtów. Na terenach wiejskich funkcjonowały gromady. Nie mieliśmy jednak okazji wcielić w życie tych rozwiązań. Odzyskanie niepodległości stworzyło zupełnie nowe warunki dla rozwoju samorządu. Charakterystyczną cechą pierwszych lat niepodległości była konieczność stworzenia nowych struktur oraz zunifikowania dotychczasowych. Początkowo cele te realizowano przy pomocy dekretów, przyjętych na przełomie 1918 i 1919 r. Następnie samorząd znalazł oparcie w Konstytucji Marcowej, w której jednoznacznie określono podział kraju na gminy wiejskie, miejskie, powiaty i województwa. W praktyce reforma polegająca na wprowadzeniu jednolitych rozwiązań na terenie całego kraju trwała aż do wejścia w życie ustawy z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego. Samorząd wojewódzki istniał jedynie w województwach pomorskim i poznańskim. Na pozostałych terenach na szczeblu wojewódzkim na podstawie regulacji z 1928 r. istniała jedynie namiastka samorządu w formie opiniodawczych organów wojewody, składających się z członków wyłonionych przez rady powiatowe i rady miejskie miast powiatowych. Ponadto, nie udało się wprowadzić samorządu wojewódzkiego na terenie całego kraju, a wybory do rad powiatowych odbywały się pośrednio przez członków rad gminnych i miejskich. W okresie międzywojennym władze lokalne uzależnione były również finansowo od władz centralnych, co wyraźnie ograniczało ich znaczenie oraz samodzielność.

Jednak jeśli dziś używamy słów „odrodzony samorząd” to mamy na myśli odniesienie do czasów sprzed 1939 roku.

Dlaczego nie są punktem odniesienia rozwiązania i instytucje powstałe po roku 1945, które istniały w całym okresie realnego socjalizmu, a w zamyśle ówczesnych władz miały pełnić rolę samorządu terytorialnego?

Wymienię trzy powody:

- nie pochodziły z wolnych wyborów (więc nie miały przymiotu rzeczywistego reprezentanta lokalnej społeczności)
- nie miały osobowości prawnej (więc nie mogły być podmiotem praw i obowiązków)

- nie decydowały samodzielnie o całokształcie spraw lokalnych, bowiem były hierarchicznie podporządkowane organom wyższego szczebla

To Ustawa z 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym uchwalona przez Sejm kontraktowy nadała samorządowi terytorialnemu przymioty, które rzeczywiście realizują prawo i powinność władz lokalnych do lokalnego regulowania i zarządzania sprawami publicznymi dla dobra społeczności lokalnej. W zamyśle obozu solidarnościowego reforma samorządowa miała być z jednym z czynników gruntownie przebudowującym państwo pod względem ustrojowym, oddająca państwo jego obywatelom. Towarzyszyły też temu rachuby bardziej utylitarne, bo zdejmowały z władzy państwowej szereg obowiązków i odpowiedzialności. Jeśli z okazji tej rocznicy przedstawiciele władzy centralnej mówią o sukcesie reformy samorządowej, to podejrzewam, że głównie ten watek mają na myśli.

Dla sprawiedliwości trzeba też odnotować, że o potrzebie reformy samorządowej jako pierwszy wypowiedział się I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ Solidarność w październiku 1981 roku w Gdańsku. W uchwale programowej Samorządna Rzeczpospolita zawarto tezę 21 "Samodzielne prawnie, organizacyjnie i majątkowo samorzady terytorialne muszą być rzeczywistą reprezentacją społeczności lokalnej."

Stawiam tezę i jestem głęboko przekonany o jej słuszności, że bez reformy samorządowej nie byłoby Polski w dzisiejszym kształcie. Myślę więc, że jest co świętować.

Wielką wartością reformy samorządowej jest szansa jaką daje zwykłym ludziom by mogli uczestniczyć życiu publicznym, służyć społeczności lokalnej, ale także czerpać satysfakcję z dobrego wykonywania przyjętych obowiązków i mieć poczucie zakorzenienia tu, gdy mówią „moje miasto”.

W maju 1990 gdy stanęliśmy do wyborów to poczucie było naszą główną kompetencją. Droga każdego z nas do Rady miała oczywiście swoje indywidualne cechy. Dla mnie podejmującego pierwszą pracę, a więc rozpoczynającego swój dorosły żywot w 1980 rok nazajutrz po podpisaniu porozumień sierpniowych w Gdańsku, właśnie sierpniowe strajki ukształtowały poglądy na sprawy publiczne. Nadzieja na zmianę ustroju w Polsce, co już wtedy było uważane powszechnie za niezbędny warunek poprawy życia była istotnym elementem moich poglądów. Stan wojenny i brutalne zniszczenie Solidarności odsunęły te nadzieje. Ale czekaliśmy na swoje szanse przez trudne lata gnijącego ustroju socjalistycznego, w czasach gdy dosłownie nie było co jeść, a bezradność państwa w zaspokajaniu potrzeb obywateli była widoczna gołym okiem. Jeśli więc nadarzyła się okazja aby wziąć sprawy w swoje ręce, nie można było stać z boku.

W Wągrowcu nie brakowało ludzi myślących podobnie. Skupiali się wokół Miejskiej Komisji Koordynacyjnej Solidarność, jako że od 1989 roku NSZZ została ponownie zalegalizowana. Działacze tam skupieni na okres wyborów utworzyli Komitet Obywatelski Solidarność, bo każde przedsięwzięcie wymaga swojego lidera, organizatora który pokieruje sprawami i wykonana niezbędne

czynności zgodnie z ordynacją wyborczą do Rad Gmin. Komitet Obywatelski Solidarność, pomagał rekomendowanym kandydatom w zebraniu wymaganej ilości podpisów i zarejestrowaniu w Miejskiej Komisji Wyborczej. Nie prowadziliśmy żadnych kampanii, a na listach wyborczych wyróżnialiśmy się dopiskiem KO"Ś".

W pierwszych wolnych od 1939 roku wyborach samorządowych, które odbyły się 27 maja 1990 roku do 28- osobowej Rady Miejskiej w Wągrowcu dostało się 13 kandydatów Komitetu Obywatelskiego „Solidarność”, 3 mandaty przypadły kandydatom PSL, 1 mandat SD i 11 mandatów uzyskali kandydaci bezpartyjni. Na pierwszej sesji w dniu 7.06.1990 zostałem wybrany jako Przewodniczący Rady, Wiceprzewodniczącymi zostali wybrani pani Halina Tomaszewska i pan Jerzy Plesiński.

Większość członków Rady nigdy przedtem nie pełniła żadnych publicznych funkcji, ani też nie miała doświadczenia pracy w administracji, nie było też czasu na naukę. Musieliśmy od razu podjąć działania, zarówno w sferze organizacyjnej jak i zapewniające nieprzerwane funkcjonowanie instytucji i służb miejskich. Z tego punktu widzenia najbardziej palącym problemem było wyłonienie władzy wykonawczej (Burmistrz i Zarząd Miasta). Sprawa tym bardziej pilna, bo nikt nam władzy nie przekazywał, a fotel Naczelnika zastaliśmy pusty.

Z tym problemem uporaliśmy się jeszcze w miesiącu czerwcu, wybierając Pana Janusza Muszyńskiego na Burmistrza Miasta Wągrowca oraz pięcioosobowy Zarząd w składzie:

Zdzisław Dusikowski

Szczepan Kusz

Józef Łapacz

Piotr Pewiński

Irena Wojewódzka

Na sesji w dniu 7.08.1990 roku rada wybrała Skarbnika Gminy oraz Sekretarza . Władze wykonawcze były więc skompletowane.

Następne miesiące upłynęły na opracowywaniu formalno-prawnych zasad funkcjonowania samorządu w mieście Wągrowiec. Opracowaliśmy i uchwaliliśmy Statut Gminy, Regulamin Organizacyjny Zarządu, Regulamin Organizacyjny Urzędu. Opracowanie tych dokumentów było dla nas sporym wyzwaniem, ponieważ nie istniały żadne wzorce które można by było wykorzystać , o przeglądarkach internetowych nikt jeszcze wtedy nie słyszał.

Pracowaliśmy w tym okresie z pełnym zaangażowaniem wszystkich członków Rady, bez względu na drogę jaką Radny przebył zanim znalazł się w tym miejscu. Liczyły się chęci ,kompetencje i wiedza jaką każdy Radny mógł wnieść. Z satysfakcją podkreślam fakt, że nigdy żaden z radnych nie uchylał się od nałożonych na niego obowiązków. Nie było między nami wyraźnego podziału na „grupę trzymającą władzę” i opozycję. Z perspektywy czasu myślę, że sprzyjały temu dwa czynniki: sposób funkcjonowania Rady – w pierwszym okresie nie było komisji problemowych i wszystkie sprawy były omawiane

podczas sesji bez uprzedniego ustalenia stanowiska. Zatem każdy z nas miał poczucie, że ma lub może mieć wpływ na treść podejmowanej uchwały, a po drugie mieliśmy tyle rzeczywistych spraw do załatwienia i nie było czasu na inne zachowania. Myślę, że mieliśmy świadomość wyjątkowości tego co robimy. Wielkim zadaniem była komunalizacja mienia, czyli przejęcie przez gminę mienia, głównie nieruchomości, niezbędnego do realizacji zadań gminy, a które znajdowało się w gestii różnych podmiotów. Ważne zadanie spełniła tu specjalna komisja Rady której przewodniczył Eugeniusz Pyrzyński.

Można uznać, że prace nad zasadami funkcjonowania organów Gminy, gminnych jednostek organizacyjnych zostały zakończone w połowie 1991 roku. Ustalenie wewnętrznej organizacji pracy Rady zakończyło się z chwilą powołania Komisji Stałych Rady. Było ich 5:

- Budżetu i Finansów – Przewodnicząca Teresa Grajkowska
- Polityki Gospodarczej – Przewodniczący Jerzy Plesiński
- Oświaty, Kultury i Sportu – Przewodnicząca Aleksandra Podemska
- Gospodarki Przestrzennej i Estetyki – Przewodniczący Krzysztof Wojtaszek
- Zdrowia i Opieki Społecznej- Przewodnicząca Halina Tomaszewska

Mogliśmy więc w większym stopniu poświęcić swój czas pracom nad rozwojem miasta. Naszą pierwszą dużą inwestycją było przystąpienie do rozbudowy, a pod względem funkcjonalnym to raczej budowy oczyszczalni ścieków. Było to poważne wyzwanie, bo koszt tej budowy przekraczał połowę rocznych dochodów gminy.

Ale to już rutyna pracy samorządowej, i doświadczyli tego wszyscy radni następnych kadencji.

Trzeba pamiętać, że wszystko to działo się w okresie burzliwych przemian w naszym kraju, znikwały stare instytucje, pojawiały się nowe, wiele spraw nie było uregulowanych, inflacja szalała, a gospodarka była w okresie reanimacji. Na to wszystko nakładały się nie mniej burzliwe zmiany obyczajowe w ludzkich postawach. Pojawiła się prasa lokalna i rychło okazało się, że nie wszyscy zamierzają być obserwatorami i obiektywnymi recenzentami naszych poczynań. Od opisywania rzeczywistości bardziej niektórych pociągała chęć jej kreowania. Staraliśmy się jednak być otwarci i szanować prawo mieszkańców do informacji. Staraliśmy się pilnować aby Wągrowiec nie był pominięty w projektach sieci przyszłych powiatów. Przejściowym tworem był Rejon administracji państwowej, którego nie miało być w Wągrowcu. Zaangażowaliśmy więc okoliczne Gminy aby wyraziły wolę utworzenia takiego Urzędu w Wągrowcu i podjęliśmy skuteczną interwencję w Urzędzie Rady Ministrów.

Przeprowadziliśmy też procedurę wyboru burmistrza w drodze otwartego konkursu, co już nigdy nie zostało powtórzone. Zresztą po wprowadzeniu bezpośredniego wyboru burmistrzów nikt już nie ma na to szans.

Oceniając okres I kadencji samorządu w Wągrowcu to jest Radę i Burmistrzów wraz z Zarządem myślę, że sukces jest słowem adekwatnym.

Wykonaliśmy wszystkie nałożone na samorząd obowiązki, a w wielu sprawach nasze rozwiązania były naśladowane przez inne samorządy.

Widzę tego tylko jedną przyczynę: radni, ich zaangażowanie i powściągliwość, która wynikała z poczucia służby:

Oto oni: Bojanowski Józef, Dusikowski Zdzisław, Gramsa Benedykt, Gorzaniak Janusz, Grajkowska Teresa, Igielski Grzegorz, Jessa Alojzy, Kusz Jerzy, Kusz Szczepan, Łapacz Józef, Łubiński Romuald, Maciejewski Marian, + *Moszyński Tadeusz*, Moszczeński Krzysztof, Milewska Danuta, Pautrzak Ewa, + *Pewiński Piotr*, Plesiński Jerzy, Podemska Aleksandra, + *Przybysz Roman*, Pyrzyński Eugeniusz, Rączkowiak Elżbieta, Sobczak Lech, Tomaszewski Grzegorz, Tomaszewska Halina, + *Wojciechowski Zygmunt*, Wojewódzka - Kucz Irena, Wojtaszek Krzysztof.

Na przestrzeni 25 lat samorząd terytorialny podlegał istotnym zmianom. W 1998 roku ustanowiono powiaty, oczekiwaliśmy tego jako partnera do łączenia wysiłków dla zadań o zasięgu ponad gminnym. Jednak nie widzę, przynajmniej z perspektywy Wągrowca zmian na lepsze w funkcjonowaniu instytucji poległych samorządowi powiatowemu. A szkoda, bo naprawdę mają duży wpływ na jakość naszego życia.

Krytycznie oceniam skutki decyzji o bezpośrednim wyborze burmistrza. To zdegradowało pozycję Rady. Proszę pamiętać, że Rada jest jedynym miejscem gdzie mogą ścierać się poglądy przedstawicieli różnych grup, i to musi przełożyć się na decyzję. W obecnym systemie organ wykonawczy w swoich decyzjach jest tylko w niewielkim stopniu zależny od woli Rady. Przeciwnie, ma w swoim ręku wystarczająco wiele instrumentów aby Radę sobie podporządkować. Po tej zmianie Rady gmin niewiele się już różnią od rad narodowych. Podobnie negatywne skutki dla funkcjonowania samorządu terytorialnego wyniknęły z ordynacji większościowej w wyborach do rad gmin, przynajmniej w odniesieniu do miast wielkości Wągrowca. Wprowadzenie logiki wojen plemiennych do funkcjonowania rad praktycznie uniemożliwiło merytoryczną wymianę poglądów, bo większość nie musiała przejmować się argumentami mniejszości, a przychodząc na obrady z gotowym wynikiem podanym przez liderów była raczej zainteresowana aby nie dopuścić opozycji do głosu. Zamiast argumentów merytorycznych w dyskusji strony wolą posługiwać się argumentami ad personam których jedynym celem jest zniszczyć adwersarza. Wielu wartościowych ludzi zostało w ten sposób skutecznie zniechęconych do działalności samorządowej. Tych słabości doświadczają samorządy terytorialne w całym kraju i uważam za ważne by o tym mówić teraz aby obchodom 25 rocznicy towarzyszyła też refleksja nad kondycją samorządu terytorialnego. Emocjonujemy się wyborami prezydenckimi, parlamentarnym widząc w nich, słusznie miejsca gdzie rozstrzyga się przyszłość naszego kraju. Ale miejscem gdzie rozstrzyga się jakość naszego codziennego życia jest samorząd.

Następnie wręczono Honorowe Nagrody Miasta Wągrowca:

- **Wągrowieckim Fabrykom Mebli** – w kategorii **działalność gospodarcza**

Wągrowieckie Fabryki Mebli Sp. z o.o. działają na trudnym rynku meblarskim już od ponad 20 lat, będąc przy tym firmą, która – zachowując pełną niezależność

– odnotowuje stały wzrost produkcji i zatrudnienia, w rezultacie czego – **z zatrudnieniem przekraczającym 220 pracowników** – stała się jednym z największych pracodawców w Wągrowcu. Odpowiedzialna, przemyślana i konsekwentnie wdrażana strategia rozwoju firmy pozwoliła jej znaleźć uznanie u odbiorców w około **100 salonach meblowych w Polsce**. Harmonijny rozwój Wągrowieckich Fabryk Mebli to w dużej mierze zasługa zarządu firmy – a przede wszystkim **Prezesa Andrzeja Surmacza** oraz **Wiceprezes Mirosławy Urbaniak**, którzy jakość produkcji umiejętnie połączyli z talentami sprzedażowymi, bez czego nie sposób sobie dzisiaj wyobrazić stabilnego rozwoju firmy. Sukces ten Zarząd firmy osiągnął wraz z doświadczoną, bardzo dobrze wykwalifikowaną załogą, konkurując z setkami innych firm w Polsce. Warto podkreślić, że **wysoka jakość i ciekawe wzornictwo** produktów **Wągrowieckich Fabryk Mebli** znajdują duże uznanie **na rynkach zagranicznych**, czego dowodzi fakt, że już **ok. 80% produkcji** firmy jest przeznaczane **na eksport**. Na początku 2015 roku **Wągrowieckie Fabryki Mebli** otrzymały prestiżowe **wyróżnienie nagrodą „ZŁOTEJ IGŁY” – za narożnik PISA**. Wyróżnieniem tym **Grupa Polskich Kupców Meblowych** uznała wysoką jakość i uniwersalność PISY. To m.in. dzięki temu **Wągrowieckie Fabryki Mebli** sprzedają każdego miesiąca po kilkadziesiąt sztuk tego popularnego narożnika. Zasługi **Wągrowieckich Fabryk Mebli** dla rozwoju gospodarczego Wągrowca oraz dla promocji naszego miasta w kraju i na całym świecie są wystarczającym uzasadnieniem dla przyznania tej firmie niniejszej nagrody.

- **Zenonowi Muszyńskiemu** – w kategorii **nauka, kultura, oświata i kultura fizyczna**

Zenon Muszyński jest związany z Jakubowym Grodem przez całe swoje życie, czyli od 1939 roku, przede wszystkim poprzez pracę zawodową i społeczną na niwie kultury. Jest absolwentem Technikum Księgarskiego w Poznaniu. W 1963 r. podjął pracę w charakterze **kierownika księgarni „Dom Książki”**, która swoją siedzibę miała w budynku dawnej drukarni przy dzisiejszej al. Jana Pawła II, gdzie obecnie znajduje się księgarnia prowadzona najpierw przez Niego osobiście, a od kilku lat przez syna Piotra oraz córkę Monikę. **Zenon Muszyński** jest bardzo mocno związany z wągrowiecką kulturą nie tylko jako **księgarz i bibliofil**, ale też jako **regionalista i miłośnik historii Wągrowca**. W 600. rocznicę translokacji

opactwa cystersów z Łekna do Wągrowca sfinansował wydanie pamiątkowego medalu, który zaprojektował prof. Andrzej Wyrwa, a jego opracowanie plastyczne i matrycę wykonał artysta plastyk Tomasz Grabowski z Mieściska. Działa w **Towarzystwie Przyjaciół Ziemi Pałuckiej** i w **Wągrowieckim Stowarzyszeniu Społeczno-Kulturalnym im. Stanisława Przybyszewskiego**, którego jest współzałożycielem. Aktywnie współorganizował ubiegłoroczne obchody 130. rocznicy podjęcia nauki w wągrowieckim Gimnazjum przez ucznia tej szkoły, Stanisława Przybyszewskiego, podczas których aula I Liceum Ogólnokształcącego otrzymała imię tego pisarza, dramaturga i eseisty. Klamrą spinającą te obchody była sesja popularno-naukowa pt. „*Stanisław Przybyszewski – wczoraj i dziś*”, która odbyła się w miejscu nauki „*Meteora Młodej Polski*”. Sesja rozpoczęła wieloletni cykl działań przywracających do pamięci wągrowczan Stanisława Przybyszewskiego, ucznia gimnazjum w latach 1884-1889 i mieszkańca Wągrowca, zaplanowanych przez Wągrowieckie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne im. Stanisława Przybyszewskiego.

W Wągrowcu nie było festynu, okolicznościowej wystawy czy kulturalnego święta, na których zabrakłoby pana **Zenona Muszyńskiego** ze stoiskiem księgarskim, promującego wartościowe książki związane z miastem i Pałukami. Pan Zenon posiada bogatą wiedzę księgarską i bibliofilską oraz historyczną i regionalną. Prywatne zbiory księgarskie prezentował na różnych wystawach w Wągrowcu i poza jego granicami. W dowód uznania pracy organicznej na rzecz mieszkańców Ziemi Wągrowieckiej w 2001 r. pan Zenon Muszyński został uhonorowany „Złotym Liściem” – wyróżnieniem przyznany przez redakcję „Głosu Wągrowieckiego”. Nie ma w Wągrowcu mieszkańca, który nie wiedziałby, gdzie znajduje się księgarnia pana Muszyńskiego. To jest miejsce wręcz kultowe, mocno związane z **wągrowiecką kulturą**, dla której **księżnica ta stała się jedną z najważniejszych ości**. Kulturotwórcza rola księgarni, jej znaczenie w upowszechnianiu czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych osób to bez wątpienia ogromna zasługa pana Zenona Muszyńskiego.

- **Aleksandrze Podemskiej** – w kategorii **działalność społecznikowska**

Pani **Aleksandra Podemska** jest od bardzo kilkadziesiąt lat jedną z najbardziej aktywnych mieszkanki Wągrowca. Inicjuje wiele ciekawych i pożytecznych przedsięwzięć, bierze w nich udział, zawsze mając na uwadze dobro innych ludzi. Jej działalności w różnych dziedzinach życia naszego miasta nie sposób nie zauważyć. Z Wągrowcem pani **Aleksandra Podemska** jest związana od kilkadziesiąt lat, a jej życie zawodowe – do chwili przejścia na emeryturę – było związane ze **Szkołą Podstawową nr 2**, w której wyróżniała się swoją pracą z dziećmi. Jej pasje plastyczne i zainteresowania historią oraz kulturą, zwłaszcza naszego regionu, sprawiły, że wstąpiła do

Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Pałuckiej, w którym – w latach **2006-2010** – pełniła funkcję prezesa. W tym czasie wiele uwagi poświęciła kultywowaniu tradycji i kultury pałuckiej, a także jej promowaniu wśród mieszkańców naszego miasta, kraju i za granicą. To m.in. dzięki jej staraniom udało się ocalić część bogatego dziedzictwa kulturalnego naszego regionu. Nadal aktywnie uczestniczy w inicjatywach Towarzystwa, w tym m.in. w akcjach „*Ratujemy wągrowieckie Powązki*” – kwestach pieniężnych na rzecz renowacji pamiątkowych grobowców na cmentarzu starofarnym. W 2010 roku pani **Aleksandra Podemska** została **Przewodniczącą Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów Rejon Wągrowiec**, w działalność którego tchnęła nowego ducha i energię, angażując jego członków i członkinie w liczne prospołeczne działania, jak np. udział w corocznych zbiórkach pieniędzy w ramach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W swoich działaniach zawsze wiele uwagi poświęcała aktywizacji środowisk seniorskich, zarówno w aspekcie fizycznym, o czym świadczą m.in. zorganizowana przez nią **grupa seniorska regularnie uprawiająca Nordic Walking** czy wizyty seniorów na zajęciach rehabilitacyjnych w aquaparku, jak i w aspekcie poznawczym, czego dowodzą liczne wycieczki krajo- i kulturoznawcze, a także aktywna współpraca ze środowiskami seniorskimi z partnerskich miast Wągrowca w Niemczech. Pani Ola znajduje jeszcze czas na realizację własnych pasji plastycznych, malując i **udostępniając swoją twórczość** na różnych wystawach w kraju i za granicą oraz przekazując niektóre spośród nich **na nagrody lub aukcje charytatywne**. Pani **Aleksandra Podemska** udzielała się i udziela także jako członek jury w licznych konkursach plastycznych lub współorganizator wystaw, czego przykładem była m.in. wystawa w Miejskim Domu Kultury pt. „*Wągrowiec wczoraj, dziś i jutro oczami jego starszych mieszkańców*” w ramach **Wągrowieckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku**. Prowadząc tak różnorodną działalność, pani **Podemska** znalazła czas, by aktywnie pracować dla wągrowczan jako **radna Rady Miejskiej w Wągrowcu** w I, IV, V i VI kadencji, w której pełniła m.in. funkcję sekretarza, a gdy zakończyła ten etap swojej działalności, aktywnie włączyła się do prac związanych z utworzeniem w Wągrowcu **Miejskiej Rady Seniorów**. Gdy w styczniu br. rada ta się ukonstytuowała, została jej **przewodniczącą**, co wymiennie dowodzi, jak wielkim szacunkiem i uznaniem cieszą się Jej działania na rzecz seniorów w Wągrowcu.

Wszyscy uczestniczy uroczystej sesji z okazji 25-lecia Odrodzonego Samorządu Wągrowca otrzymali medale pamiątkowe.

Uroczystą Sesję uświetnił okolicznościowy koncert w wykonaniu:

- Adriana Zdanowskiego – fortepian;
- Marty Jastrzębek – wokalistka;
- Zespołu Smyczkowego złożonego z Henryki Kaczmarek – Piwońskiej – I skrzypce, Adrianny Pilarskiej – II skrzypce, Marty Jastrzębek – wiolonczela.

Uczestnicy sesji usłyszeli utwory: Chopina, Gershwina, Haendla, Johna Lennona i Paula McCartneya.

Po wyczerpaniu porządku obrad uroczystej Sesji Przewodniczący Rady Miejskiej zamknął jej obrady o godz. 14¹⁰.

Przewodniczący obrad

(Zbigniew Byczyński)
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Wągrowcu

Protokolant

(Małgorzata Samarzewska)